

Примедбе, предлози, сугестије и коментари на Нацрт закона о мерама за смањење трошкова постављања електронских комуникационих мрежа врло високог капацитета (у даљем тексту: Нацрт закона)

Име и презиме	
Назив организације / институције	НАЦИОНАЛНА АЛИЈАНСА ЗА ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ - НАЛЕД
Контакт телефон	063 864 0 939
e-mail адреса	d.kolundzic@naled.rs

1. Општи коментари на текст Нацрта закона

НАЛЕД поздравља намеру доношења Закона о мерама за смањење трошкова постављања електронских комуникационих мрежа врло високог капацитета електронских комуникационих мрежа врло високог капацитета којим се врши усклађивање са Уредбом (ЕУ) 2024/1309 Европског парламента и савета од 29. априла 2024. године о мерама за смањење трошкова изградње гигабитских електронских комуникационих мрежа и о измени Уредбе (ЕУ) 2015/2120 и стављању ван снаге Директиве 2014/61/ЕУ (Акт о гигабитској инфраструктури), у циљу смањење трошкова изградње и постављања електронских комуникационих мрежа врло високог капацитета увођењем мера које ће обезбедити рационално коришћење и дељење физичке инфраструктуре између различитих сектора.

Коментари НАЛЕД изнети у овом допису усмерени су у правцу стварања услова за даљи убрзани развој електронских комуникационих мрежа врло високог капацитета, кроз смањење трошкова, повећавање ефикасности и побољшања услова за вршење значајних инфраструктурних инвестиција.

Истичемо да је избацивањем одредби о утврђивању статуса имаоца јавних овлашћења за операторе електронских комуникација, између две верзије Нацрта закона, пропуштена шанса да се ово питање уреди на системски начин прописима из области електронских комуникација, чиме би се пружили равноправни услови за пословање свих оператора на тржишту који врше значајно улагање у развој фиксне електронске комуникационе инфраструктуре.

Иако је препознат је проблем у погледу примене Уредбе о локацијским условима („Сл. гласник РС“, број 87/2023) која је донета на основу Закона о планирању и изградњи, а у вези са стицањем статуса имаоца јавног овлашћења за операторе електронских комуникационих мрежа. Наведено би омогућило давања услова од стране оператора у склопу издавања локацијских услова у поступку спровођења обједињене процедуре, имајући у виду да приликом извођења грађевинских радова од стране других инвеститора долази до прекидања оптичких каблова и оштећења електронске комуникационе инфраструктуре (иако је она уписана у катастар), те сматрамо да постоји оправдани интерес да се операторима као власницима електронске комуникационе инфраструктуре утврди статус имаоца јавног овлашћења, а све у циљу омогућавања давања услова од стране оператора у склопу издавања локацијских услова у поступку спровођења обједињене процедуре.

2. Члан Нацрта закона чија се измена/допуна предлаже и предлог за измену

Члан или део текста члана чија се измена/допуна предлаже	Предлог за измену/допуну члана или дела текста члана	Образложење предлога за измену/допуну
Члан 1.	Потребно је вратити одредбе о утврђивању статуса имаоца јавних овлашћења за операторе из раније верзије Нацрта закона	Иако оператори електронских комуникација потпадају под дефиницију „имаоца јавног овлашћења“ из Закона о планирању и изградњи, нису као такви препознати од стране локалних самоуправа (изузев Телекома Србија) и постоје потешкоће приликом подношења и остваривања захтева за стицање наведеног статуса на територији локалних самоуправа (услед изостанка одговора на ове захтеве или упућивање на министарство), имајући у виду да тренутно не постоји секторски закон из области електронских

		комуникација који утврђује наведени статус операторима.
Члан 2. став 3.	Нацрта закона потребно је изменити тако да гласи: „Регулатор ближе одређује појам мрежа врло високог капацитета узимајући у обзир и важеће смернице Тела европских регулатора за електронске комуникације (у даљем тексту: BEREC).	Да би прописи било ког тела ЕУ били правно обавезујући на територији Републике Србије неопходно је да буду транспоновани у нормативни систем Републике Србије, тј. да буду усвојени као обавезујући правни акт (нпр. правилник) од стране надлежне институције Републике Србије. Без адекватног транспонованја одредби ЕУ регулатива, сам појам „мрежа врло високог капацитета“ може бити изузетно споран будући да Закон о електронским комуникацијама није у потпуности усклађен са новом ЕУ директивом (EU Directive 2018/1972) у оквиру које је појам „мрежа врло високог капацитета“ одређен сложеније и шире. У том смислу, неадекватно транспонованје важећих смерница BEREC-а неповољно је и по привредне субјекте који су у обавези да дају на коришћење физичку инфраструктуру ради постављања елемената електронских комуникационих мрежа врло високог капацитета и припадајућих средстава, будући да се без јасног разумевања шта потпада под појам „електронске мреже врло високог напона“ не може приступити одређивању правичних и разумних услова за приступ физичкој инфраструктури на коју би се постављала наведена мрежа или њени елементи.

Члан 4. став 2.	Нацрта закона потребно је изменити тако да гласи: „Министарство задужено за послове телекомуникација прописује образац захтева из става 1. овог члана који ће бити доступан за преузимање путем јединствене информационе тачке.“	У циљу лакше и унификоване примене прописа целисходно је прописати јединствени образац захтева за приступ постојећој физичкој инфраструктури који ће сви оператери моћи да преузму и попуњен упуте оператерима мрежа. Тренутно решење отвара питање неуједначености наведеног образаца и намеће непотребне обавезе у вези са састављањем и објављивањем наведеног обрасца за оператере мреже, тј. за привредна друштва (укључујући и привредна друштва која обављају делатност производње, транспорта, складиштења или дистрибуције гаса), који ће бити у обавези да дају на коришћење физичку инфраструктуру ради постављања елемената електронских комуникационих мрежа врло високог капацитета и припадајућих средстава.
Члан 6. став 1. тачка 4.	Потребно је обрисати део „објеката од значаја за одбрану земље одређених законом“	Наведеном формулацијом (која није била део одредбе из члана 6. Нацрта закона до последњег састанка Радне групе) упућује се на примену Одлуке о објектима од посебног значаја за одбрану из 2008. године која веома широко дефинише категорије ових објеката, што даје могућност да се позивањем на ову одлуку од стране оператора мреже из других делатности (енергетика, железнице, друмски саобраћај и сл.) онемогућава приступ великом делу физичке инфраструктуре обухваћене овим законом, што би у значајној мери

		отежало или потпуно онемогућило примену овог закона и постизање циљева због којих се он доноси.
Члан 6. став 1. тачка 6.	Потребно је вратити формулацију ове одредбе из претходних верзија Нацрта закона, тако да она гласи: физичка инфраструктура за коју се тражи приступ представља културно, историјско или верско добро у складу са прописима којима се уређује област заштите ових добара	Постојећа одредба која гласи „ако је другим прописима забрањен приступ постојећој физичкој инфраструктури“ оставља простор да се неким другим прописима (нпр. секторски прописи из области обављања делатности оператора мрежа) накнадно неоправдано забрани приступ постојећој физичкој инфраструктури операторима електронских комуникација, па је потребно то ограничити на прописе који штите културна, историјска или верска добра у складу са прописима којима се уређује област заштите ових добара, као што је било у почетним верзијама Нацрта закона.
Члан 8.	Потребно је детаљније разрадити кроз наведени члан Нацрта закона или предвидети доношење подзаконског акта, који би ближе уредио практичну примену одредби овог члана, као што су следећа питања: Шта се сматра под коначним пројектом? Да ли је неопходно да је раније поднет захтев за локацијске услове од стране оператора електронских комуникација који жели да се прикључи заједничкој изградњи? Тј да ли је неопходно да и оператор	Потребно је прецизирати наведена питања како би било јасније како ће се овај поступак спроводити у пракси.

	електронских комуникација прибавља локацијске услове? Да ли ће се заједничка изградња узети у обзир приликом завршетка објекта у конструктивном смислу, издавања употребне дозволе? Како ће бити дефинисана укрштања/паралелна вођења различитих инсталација које се полажу у исти ров? Шта уколико је потребан шири ров од предвиђеног, ко ће изводити радове?	
Члан 12. став 2.	Потребно је прецизирати члан 12. став 2. Нацрта закона који гласи: „Информације о врстама грађевинских радова из става 1. овог члана објављују се и без одлагања ажурирају путем јединствене информационе тачке.“	Неопходно је прописати ко је дужан да објављује наведене информације. Уколико се узме у обзир и члан 18. предметног закона који говори о јединственој информационој тачки, није јасно да ли обавезу објављивања информација о врстама грађевинских радова који не подлежу поступку издавања дозволе из члана 10. овог закона имају оператери мреже (укључујући и привредна друштва која обављају делатност производње, транспорта, складиштења или дистрибуције гаса) или је то обавеза одређеног органа управе (посебна организација за послове државног премера и катастра, орган за послове просторног планирања и изградње).
Члан 12. став 5.	У члану 12. став 5. Нацрта закона потребно је речи „из става 5.“ заменити речима „из става 4.“.	Исправка словне грешке